

Sağlık Hakkı Hareketi Derneği

Sağlık Hizmeti Sunan
Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının
Dayanışma, Destek, İzleme ve
Değerlendirme Kurulları

REHBERİ

SAĞLIK HAKKI HAREKETİ DERNEĞİ
2006

SAĞLIK HAKKI HAREKETİ DERNEĞİ

Sağlık Hizmeti Sunan Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının
Dayanışma, Destek, İzleme ve Değerlendirme Kurulları

NEDİR?

- Sağlığımız bizimdir.
- Sağlık hizmeti veren tüm sağlık kurum ve kuruluşları, mülkiyeti kime ait olursa olsun, asıl olarak o kurumdan hizmet alanlara aittir. Yani onlar da bizimdir.
- Tabii ki sağlığımıza sahip çıktığımız gibi, bu kurumların verdiği hizmete de sahip çıkmamız gereklidir.
- Sağlık hizmeti sağlık kurumlarında çalışanların aracılığıyla sunulduğu için **"sağlık çalışanlarına ve sorunlarına da sahip çıkmamız"** gerekir.
- **Çünkü sağlığımızı onlarla birlikte ve ELBİRLİĞİ ile var eder, korur ve geliştiririz.**

DAYANIŞMA DESTEK, İZLEME VE DEĞERLENDİRME KURULLARI

Sağlık kurumlarının

- durumu,
- işlevi,
- çalışmaları,
- etkinliği,
- hizmeti sunanlarla ilişkisi

gibi konularda;

bu kurumların sunduğu hizmetlerden yararlananlar tarafından;

Sağlık kurumunun

- izlenmesi,
- gerektiğinde denetlenmesi,
- çalışmalarına ve hizmete katkı ve katılımında bulunulması,
- hizmet alanların kurumlarla ve kendi aralarında,
- hizmetle ilgili konularda dayanışmalarının sağlanması

İÇİN OLUŞTURULAN;

- bağımsız,
- gönüllülük temelinde çalışan,
- hizmetin gerektiği şekilde sunulmasını talep eden **KURULLAR'** dir.

NERELERDE KURULUR?

“Dayanışma, Destek, İzleme ve Değerlendirme Kurulları” topluma sağlık hizmeti sunan; resmi ya da özel tüm her türlü ayaktan ve yatarak sağlık hizmeti sunulan tüm sağlık kurumları için kurulabilir. Bunlar arasında;

- sağlık ocağı,
- sağlık merkezi,
- dispanser, poliklinik,
- genel ve özel dal hastaneleri,
- temel ve uzmanlık eğitimi veren kurumların uygulama hastaneleri ve birimleri sayılabilir.

NASIL KURULUR?

Her sağlık kuruluşu için, ayrı ayrı olmak üzere bu kurumun verdiği hizmetten yararlananlar tarafından kurulur. **Sağlık Hakkı Hareketi Derneği** bu amaçla bir araya gelenlerin yanındadır; onlara destek olur ve rehberlik yapar.

Kurulun oluşumu için sağlık kurumunun bulunduğu ve hizmet verdiği mahalde; bu kurumun hizmetinden yararlanan herhangi bir vatandaş bu çalışmalarını başlatabileceği gibi; eğer bu hizmet bölgesinde varsa, sağlık hakkı, hasta hakkı, insan hakları veya herhangi bir hastalık ve/veya hasta grubu ve derneklerinden birinin bir üyesi veya gönüllüsü tarafından da bu faaliyet kendiliğinden başlatılabilir.

KİMLER KURAR, KİMLER KATILABİLİR?

Çalışmayı başlatanlar aşağıda yer alan kurum ve kesimlerle bağlantı kurarak bu kurulun oluşumu için birer gönüllü veya temsilci bildirmelerini isterler.

Kurul, katılma hakkı olan kesim veya grupların en az beşinin temsilci belirlemesiyle kendiliğinden oluşur.

Kurulda yer alabilecek kesimler ve temsilcileri şunlardır:

Sağlık kurumunun bulunduğu mahalde ve hizmet bölgesinde;

- (1) eğer varsa seçilmiş belediye başkanı veya onu temsil eden bir temsilci,
  - (2) mahallelerle köylerin muhtarları arasından, kendilerinin seçeceği bir temsilci,
  - (3) okulların okul aile birlikleri üyeleri arasından bir gönüllü temsilci ve isterlerse kendilerinin seçeceği bir temsilci,
  - (4) Kızılay, Verem Savaş Derneği, gibi sağlık ve sosyal hizmet alanındaki genel örgütlenmelerle, yerel inisiyatif ve her türlü gönüllü örgütlenmenin üyeleri arasından bir gönüllü veya kendilerince seçilecek bir temsilci,
  - (5) il tabip odasınınca o sağlık kuruluşu için görevlendirilecek bir hekim temsilci,
  - (6) sağlık çalışanlarının ekonomik özlük işleriyle ilgili örgütlenmelerini (sendikal) temsil eden, kendi aralarında seçeceği bir temsilci,
  - (7) sağlık hakkı, hasta hakkı, insan hakları veya herhangi bir hastalık ve/veya hasta grubu ve derneklerinden bir gönüllü veya bunların kendi aralarında belirleyeceği bir temsilci,
  - (8) eğer temsilci göndermeyi isterlerse değişik alanlarda oluşmuş, her türlü meslek örgüt ve birliklerinin kendi aralarında seçecekleri bir temsilci,
  - (9) sendika, kooperatif vb. ekonomik ve dayanışma amaçlı örgütlenmelerden bir gönüllü ve onların kendi aralarından belirleyecekleri bir temsilci
  - (10) kurulun izlediği sağlık kurumunu temsil eden kendi arasında ve kendi usulünce belirleyeceği bir temsilci
- bu kurulda yer alabilir.

Kurul ve bu sağlık kurumunun verdiği hizmetten yararlananlar eğer isterlerse burada söz edilen her bağımsız yapının temsilcilerinden oluşan bir genel kurul da oluşturabilirler.

KURUL NE YAPAR, FAALİYETLERİ NEDİR?

1. Eğitim
2. İzleme
3. Bilgi alma
4. Kayıt ve belgeleme
5. Saptama, talep etme ve öneride bulunma
6. Bilgilendirme, paylaşma
7. Dayanışma, destek, işbirliği amaçlı faaliyetlerde bulunur.

KURUL NASIL ÇALIŞIR?

- Her kesim kurula gönderdiği temsilcilerin birer de vekilini belirler. Vekiller asıl olmadığı koşulda kurul çalışmalarına asıl temsilcinin tüm yetki ve görevlerini yerine getirir.
- Kurul çalışmaya başladığı ilk toplantıda kendi arasından bir başkan ve bir yazman seçer.
- Başkan kurulu temsil etmeye yetkilidir.
- Yazman ise kurulun çalışmalarını düzenler ve gereken kayıtları tutarak muhafaza eder.

KURUL FAALİYETLERİNİ NEREDE YÜRÜTÜR?

- Kurul eylem ve etkinliklerini ilgili sağlık kuruluşu ve çevresinde yürütür.
- toplantılarını eğer sağlanmışsa sağlık kurumunun içinde, onu yönetenlerin göstereceği bir mahalde,
- bu mümkün olamamışsa sağlık kuruluna yakın, temsilci gönderen örgüt ve yapılanmaların birinin merkezinde yerine getirir.
- Koşulları olduğunda sağlık kurumuna yakın bir mekanda bir merkezi birim oluşturulması tercih edilebilir.

EĞİTİM ÇALIŞMALARI

HANGİ KONUDA, NE EĞİTİMİ YAPAR?

Temel eğitim sağlık hizmetinden yararlananların sağlıkla ilgili gereksinimleri konusundadır.

Bu bölgede hizmetten yararlananlara yönelik olarak;

- Sağlığın ne olduğu ve bileşenleri
- Sağlık hizmetinin ne olduğu ve unsurları
- Sağlık hakkı, hasta ve hasta yakını hakları,
- Kurulun görev yapacağı sağlık kurumunun işlev ve görevleri
- Sağlık kurumunun görevlerine toplumsal katılım

konularında gerek doğrudan gerekse konunun uzmanlarının katkı ve katılımıyla eğitimler verir.

Bu bağlamda;

- insan biyolojisi, hijyen,
- ana ve çocuk sağlığı,
- beslenme, barınma, çevre sağlığı,
- sık karşılaşılan temel sağlık sorunları
- kazalardan korunma ve ilk yardım,
- akıl ve ruh sağlığı,
- aile planlaması,
- çevre sağlığı,
- bulaşıcı ve sosyal hastalıklarla savaş, bağışıklama,
- sağlık hizmeti ve unsurları,
- sosyal hizmetler
- toplumun katkı ve katılımı

öncelikli olarak ele alınması gereken temel konular arasında sayılmalıdır.

EĞİTİMİ NASIL GERÇEKLEŞTİRİLİR

- Birebir ve yüz yüze görüşme yoluyla,
- Küçük sohbet toplantılarıyla
- Kendisinin düzenleyeceği veya başka kurumların yapacağı eğitim faaliyetleri içinde halk-toplum eğitimi çalışmalarıyla
- Konferans, panel, sempozyum, kongre vb. toplantılar ve etkinliklerle
- Sinema, tiyatro,vb. sanatsal etkinlikler başta olmak üzere; göze ve kulağa hitap eden her türlü sunum ve gösterim araçlarıyla
- Yazılı kaynak üretip dağıtarak ve mevcut yayınların bu konulara yer vermelerini sağlayarak
- Televizyon, radyo programlarıyla
- Halkın doğrudan katıldığı gündemli toplantılarla gerçekleştirir.

Bu konudaki plân ve programların gerçekleşmesini sağlamak amacıyla resmi ve özel kuruluşlar ile işbirliği yapar.

İZLEME ÇALIŞMALARI

NEYİ İZLER?

Sağlık kurumunun

- hizmetle ilgili durum, koşul ve olanaklarını,
- çalışma ve etkinliğini,
- hizmetin gereklerini ne oranda yerine getirdiğini,
- toplum ve hizmetten yararlananlarla ilişkisini,
- sorunlarını
- ve bu konulardaki değişiklikleri

düzenli olarak izler.

NASIL İZLER?

İzleme çalışmalarını;

- doğrudan yerinde görerek,
- hizmet alanlarla görüşerek
- anketler yaparak

gerçekleştirir.

BİLGİLENME ÇALIŞMALARI

HANGİ KONULARDA BİLGİLENİR?

Kurumun verdiği hizmetler ve görevleriyle ilgili olarak

- alt yapı, personel, araç gereç ve hizmet durumu ve bunların nitelik ve niceliği,
- çalışma tarzı, uygulamaları,
- kendi üst birimleri ve diğer kurumlarla ilişkileri,
- gereksinimleri ve güçlükleri,
- geleceğe yönelik plan ve programları,
- hizmet içi eğitimleri
- uygulamaya rehber oluşturan bilgi ve mevzuat

gibi tüm konularda doğrudan ya da dolaylı olarak bilgi alır.

Hizmetten yararlananlarla ilgili olarak;

- sunulan sağlık hizmeti konusunda talep ve istekleri
- olanak ve güçlükleri,
- yakınma ve sorunları
- hizmet sırasında yaşadıkları olumsuzluklar ve çatışmalarla, hak ihlalleri ve bunlardan kaynaklanan mağduriyetlerle

ilgili konularda doğrudan görüşerek veya çeşitli yolları kullanarak bilgi alır.

Hizmetin sunumuyla ilgili olarak ilgili diğer kurumların

- çalışma ve uygulamaları,
- görüş ve yaklaşımları,
- talep ve önerileri,

konularında ilişki ve işbirliğinde bulunarak bilgi alır.

NASIL YAPAR?

- Doğrudan birebir görüşerek,
- Tarafların tümünün katıldığı genel toplantılar düzenleyerek
- ilgililerin yer aldığı çalıştaylar ve grup çalışmaları düzenleyerek,
- Anket, soruşturma, bilimsel çalışma yöntemleriyle,
- Bilgi Edinme Yasası'nın getirdiği olanaklar konusunda dilekçe ve yazılı başvuru yoluyla,
- İlgili resmi kurumlara yakınma ve başvuru yolları aracılığıyla

bilgilenir.

KAYIT VE BELGELEME (DOKÜMANTASYON)

Kurul

- oluşumundan başlayarak, kendi yaptığı tüm çalışmalarla ilgili yazılı, görsel ve sesli kayıtları tutar ve muhafaza eder.
- hizmetle ilgili konularda gerek kurumla, gerekse diğer kurum ve kuruluşlarla yaptığı yazışma, görüşme ve işbirliği faaliyetleriyle ilgili kayıtları tutar ve belgeleri saklar,
- ulaştığı her türlü bilgiyi ve belgeyi sistemli ve sürekli biçimde muhafaza eder,
- saptamaları, ortaya çıkan sorunlarla ilgili olarak düzenli kayıtlar tutar ve bunların gelişim ve değişimlerini kaydeder,
- bu kayıt ve belgeleri herkesin ulaşabileceği biçimde açık ve ulaşılabilir bir biçimde ilgili kesimlere sunar.

SAPTAMA, ÖNERİDE BULUNMA VE TALEP ETME

OLUMSUZLUKLARI VE SORUNLARI SAPTAMA

Kurul toplumun ve hizmetten yararlananların sağlıklarıyla ilgili ve sağlıklarını etkileyen her türlü aksaklıkları saptar.

Bu bağlamda şu konular öncelikli ve önemlidir:

Halkın ve vatandaşlarının çoğunluğunun ya da tümünün sağlığını olumsuz etkileyen durumlar:

- çevre sağlığıyla ilgili durumlar ve koşullar,
- toplumun tüm bireylerinin insan onuruna yakışır şekilde barınma olanaklarından yararlanmalarıyla ilgili olarak konut ve yaşam mekanlarıyla ilgili durumlar ve sorunlar,
- başta, çocuklar, yoksullar ve anneler olmak üzere toplumu oluşturan bireylerin dengeli ve yeterli beslenme koşul ve olanaklarıyla ilgili durumlar ve sorunlar,

- besin maddelerinin yetiştirilme, hazırlanma ve sunumuyla ilgili sağlığı etkileyen konular ve sorunlar,
- bulaşıcı ve salgın hastalıklarla, sosyal hastalıklar gibi toplumun tümünü tehdit eden hastalıklar ve sağlık sorunları,
- ana ve çocuk sağlığı gibi toplumun geleceği açısından önemli olan kesimlerle, acizler, sakatlar, düşkünler, yoksullar, felaketzedeler, korunmaya muhtaç çocuklar, yaşlılar ve sosyal hastalıklardan birine yakalanmış olanlar gibi korunmaya ve desteklenmeye gereksinim duyan toplum kesimlerinin yaşadığı sorunlar ve sağlık hizmetlerinden etkin bir şekilde yararlanması konuları,
- toplumsal şiddet, uyuşturucu ve benzeri toplumu tehdit eden ve sağlığını bozan sosyal olumsuzluklar,
- toplumun tüm bireylerinin başına gelebilecek kaza, felaket vb. durumların en az zararla giderilmesi için gerekli önlem ve uygulamalar, acil ve ilk yardım hizmetleri,
- hizmetten yararlananların hizmete ulaşma ve yararlanma konusundaki engeller ve olanaksızlıklar ve hizmet sırasında yaşadıkları olumsuzluk ve sorunlarıyla, hak ihlalleri ve çatışmalar konusunda

ÖNERİLERDE BULUNMA

Tüm bu olumsuzluk ve aksaklıkların giderilmesi ve çözümlenmesi için,

- ilgili kesim ve kurumların katkı ve katılımıyla oluşturulmuş,
- çeşitli uzmanların yardımlarıyla belirlenmiş,
- benzer başka durumlardaki örnek ve deneyimlerden yararlanarak bulunmuş olanlar dahil,

alınmasını gerekli ve yararlı gördüğü önlemleri topluca belirler ve bunları birer öneri dizisi şekline getirir.

TALEPTE BULUNMA

Kurumun sunduğu hizmetle ilgili olarak karşılanmamış gereksinimleri dahil toplumun ve onun içinde yer alan bireylerin sağlık hizmetiyle ilgili tüm gereksinimleri konusunda; bunlara yönelik yapılan saptama ve önerilerin ışığında;

- ilgili sağlık kuruluşundan,

- bu kuruluşun bağlı olduğu ilgili diğer tüm sağlık kurum ve kuruluşlarından,
  - konuyla ilgili diğer kurum ve kuruluşlardan,
  - kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticilerinden,
  - genel kamuoyundan,
  - kamuoyunda konunun yer almasını ve duyurulmasını sağlayacak medya kurum ve organlarından
- taleplerde bulunur.

TALEPLERİNİ NASIL YAPAR?

- Talepleri görüşmeler yoluyla teke tek veya topluca dile getirir
- Bireysel başvurular yoluyla doğrudan talep eder,
- Talepte bulunduğu konularda gelişmeleri izler, belirlenmiş süreler geçtiğinde taleplerini yineler.
- gerekli durumlarda, kurumdan doğrudan yanıt alamadığı koşullarda bireysel ve toplu başvurularla ilgili mekanizmaları harekete geçirerek gerçekleştirir.

BİLGİLENDİRME VE PAYLAŞMA

RAPORLAMA

Kurul gerçekleştirdiği tüm çalışmalar, saptamaları, çözüm önerileri ve dile getirdiği taleplerle sonuçları hakkında; periyodik raporlamalarda bulunur.

Raporlar kurul çalışmalarının sonucunda elde ettiği bilgilerle oluşturacağı çözümleri, yazılı olarak kayda geçirilmesiyle oluşur .

Bu raporlar;

- hizmet alan kişi ve kesimlerle varsa onların her türlü örgütüne,
- hizmet veren kurum çalışanları ve yöneticilerine,
- kurulda temsilci bulunduran örgüt, inisiyatif ve yapılara,
- kurumun bulunduğu mahallin yönetici ve sorumlularına,
- kurumun bulunduğu mahallin bağlı olduğu sağlık yönetim kademelerine,
- basına ve kamuoyu baskı gruplarına,
- ulusal ve uluslararası düzlemde ilgili örgütlere, kurum ve kuruluşlara,
- duyurulan konunun doğrudan muhataplarına,
- herhangi bir hak arama süreci söz konusu olacaksa ilgili kurum ve kuruluşlara,
- tabip odasına, sağlık çalışanları sendikalarına, sağlık alanıyla ilgili örgütlere, sağlık sektörünün yetkili ve sorumlularıyla onların örgütlerine

doğrudan veya dernek şube ve merkezleri aracılığıyla ve gerekli her türlü araç ve yollarla duyurur.

Raporlarda öncelikle ve özellikle; sağlık hizmetini engelleyen durumları ve bunların nedenlerini

- ilgili kesimlerin dikkatine sunar
- kamuoyunun bilgilendirilmesini sağlar,
- bu sorunlar ve çözümleri konusunda ilgililerin ve kamuoyunun tutum almasını sağlar.

DAYANIŞMA, DESTEK VE İŞBİRLİĞİ

Sağlık hizmetinden yararlananların sağlıklarıyla ve sağlık hizmetleriyle ilgili gereksinimleri ve hizmeti sunan kurumun yine hizmetle ilgili gereksinimleriyle ilgili olarak

- hizmet alanların kendi olanakları ve dayanışma yoluyla sağlanabilecek ve çözümlenebilecek olanlar için **DAYANIŞMA ve KARŞILIKLI DESTEK** çalışmaları yapar.
- yerel düzlemde sağlanamayanları sağlamakla yükümlü, yetkili, sorumlu ve görevli kuruluş ve kurumlardan talep edere, sağlanması için girişimde bulunur
- yapılan taleplerin karşılıkları alınana kadar sonuçlarını takip eder ve bu doğrultuda çaba sarf eder,

Sağlık hizmetinden yararlanan kişilerin bu hizmet sırasında yaşadıkları olumsuzluklar ve çatışmalarla, hak ihlalleri ve bunlardan kaynaklanan mağduriyetler hakkında

- bilgi toplar,
- gerekli yasal ve hukuki çerçeveyi belirler
- gerek doğrudan gerekse mağdur olanla işbirliğinde bulunarak başvuru mekanizmalarının işletilmesi konusunda yönlendirmelerde bulunur, özendirir, destekler ve yardımcı olur,

Sağlık kurumlarda hizmet verenlerin, kurumların sahipleri ve yöneticileriyle ilgili

- mesleki, ekonomik ve özlük sorunları ve çatışmaları izler ve öğrenir,
- olanağı varsa aracılık ve arabuluculuk yapar,
- bunların çözümünde makul ve haklı taleplerde onların yanlarında yer alır, hizmet alan toplum ve temsilcilerin katılımını sağlayarak eylem ve etkinliklerine katılır,

Sağlıkla ilgili ve sağlığı etkileyen konularda halkın üstlenebileceği ve yapabileceği hizmetlerde ona yol gösterir ve bu konularda halkla sağlık kurumları ve diğer kuruluşların işbirliği ve bağlantısını sağlar.

Sağlıkla ilgili bölgede oluşturulmuş diğer tüm kurullara bu konularla ilgili olarak katılır ve yaptığı çalışma ve etkinliklerin sonuçlarını o kuruluşlara iletir, alınacak kararlara katılır.

Kurul o sağlık kurumu çerçevesinde, ilgili kişi ve kesimlerin dahil olduğu genel ve herkese açık toplantıları düzenler, "genel kurul" benzeri yapılar, platformlar oluşturulması konusunda çaba sarf eder ve "özel bir destek örgütlenme"nin yaratılması için çaba gösterir.

Hizmetleri ve çalışmalarıyla ilgili olarak çeşitli yayınlar oluşturup bunların koordine edilmesini sağlar.

NASIL ÇALIŞIR NASIL YAPAR?

Toplantılar ve merkezi çalışmalar

- En geç 15 günde bir toplanarak değerlendirmelerde bulunur.
- Çalışmalarını koordine eder ve gerekli işbirliği, yazışma ve faaliyetler ilgili kararlar alır ve duyurur.
- Kurul kararlarında oybirliği esastır. Ancak oy birliğinin mümkün olmadığı durumda muhaliflerin kim oldukları ve neden muhalif oldukları belirtilmek kaydıyla çoğunlukla karar alınabilir.
- Toplantıların olabildiğince periyodik olması sağlanır, toplantının günü, yeri ve saati sağlık kurumunun uygun bir yerinde ve hizmet alan kesimlerin tümünün ulaşabileceği bir yerde herkesin haberdar olabileceği şekilde ilan edilir, ses, yazı vb araçlarla duyurulur.
- Toplantılar sırasında o kurumdan hizmet alanlar talep ve isteklerini kurula iletebilirler ve toplantıları izleyebilirler, toplantılarda görüş ve düşüncelerini ifade edebilirler.
- Alınan kararlar, toplantı bitmeden kurul defterine kaydedilir ve kurul üyelerince imzalanır.
- Alınan kararlar başta sağlık kurumunun yöneticileri olmak üzere ilgili makam ve kuruluşlara gönderilir, gerektiğinde kamuoyuna bilgi verilir.
- Kurul en geç altı ayda bir o kurumdan hizmet alanlara önceden duyurmak suretiyle herkese açık genel toplantılar yapabilir. Bu toplantılara çevredeki diğer sağlık kurumlarının temsilcileri de davet edilir.

Kurul çalışmalarını temel olarak;

- bilgi alma hakkının usûl ve yöntemlerinden yararlanarak,
- ziyaret ve gözlem yoluyla yerinde izleyerek,
- hizmet alan kesim ve bireylerle görüşmeler yapıp, anketler ve kamuoyu yoklamaları uygulayarak,
- hizmet alanların kurula yapacağı başvurulardan yararlanarak,
- hizmet alan kesim içinde ilgili ve uzman kişi ve grupların araştırmalar yoluyla yerine getirir.

Kurulların gereksinimlerinin karşılanmasında o kurumdan hizmet alanların dayanışması esastır.

- ancak hizmeti veren sağlık kurumu, kurulda temsilci bulunduran örgütlerin ve kesimlerin herhangi birisinin desteği ve sağlayacağı olanaklar kaydı tutulmak ve ilan edilmek suretiyle mümkün olabilir.
- ayrıca sağlık hakkı ve/veya hasta hakları örgütlerinin bu konuyla ilgili yürüttüğü proje kaynaklarından da yararlanılabilir. Bu durumda kurul aldığı kaynağın, miktarını süresini ve sarfını kaydetmek ve ilan etmek zorundadır.

Uygulamayı bu alanda örgütlenmiş sağlık hakkı ve/veya hasta hakları konusunda oluşturulmuş gönüllü örgütlenmeler izleyerek ve bu kurullara gerekli destek ve yardımları sağlar.

BUNLARI NİÇİN YAPIYORUZ?

Çünkü;

Toplum ve onu oluşturan bireylerin sağlığını korumak, geliştirmek ve bozulan sağlığını geri kazandırmak için verilen sağlık hizmetlerine ulaşmak ve etkin bir şekilde yararlanmak herkesin en temel ve en doğal hakkıdır.

Sağlık hizmetlerinin sunumu, organizasyonu ve işletilmesiyle ilgili olarak toplumun katkı ve katılımı bu hakkın gereği bir sorumluluk ve ödevdir.

Toplum bu ödevini en başta sağlığını koruyarak ve kendisine hizmet sunan kurumların verdiği hizmetleri yakından izleyerek, işlemesine katkıda bulunarak ve onları denetleyerek yerine getirir.

Bu ilke, kural ve bilgilerin ışığında;

- Halkın sağlık kurumundan talep ve isteklerini saptamak ve öncelik sırasına göre belirleyerek kuruma ve kamuoyuna duyurmak,
- Sağlık hizmetlerinin halkın ayağına kadar götürülmesini engelleyen, sağlık kurumunun etkin hizmet vermesini engelleyen nedenleri araştırıp, ortaya koymak ve bunlarla ilgili alınması gerekli ve yararlı önlemleri belirlemek ve sağlık kurumuna ve ilgili kamuoyuna duyurmak,
- Sağlık hizmetlerinin yürütülmesine halkın nasıl ve ne şekilde yardımcı olacağını belirlemek, bunun için vatandaşların ve toplumun yerine getirmesi gereken iş ve etkinlikleri ortaya koymak ve kamuoyuna duyurmak ve yerine getirilmesini izlemek, bu noktada toplumun adet, gelenek, eğilim ve inançlarıyla ilgili olarak topladığı bilgiyi, hizmetin buna göre düzenlenmesi için kurum yetkililerine bildirmek,
- Halkın sağlık kurumuyla işbirliğini sağlamak için gerek görülen çalışma ve etkinlikleri gerçekleştirmek ve hem sağlık kurumu yöneticilerine, hem genel kamu yöneticilerine, hem de hizmet alan kesimle genel kamuoyuna bildirmek,
- Bu amaçlar çerçevesinde gerçekleştirilen uygulamalarla sağlık hizmetleri ve onunla ilgili karar süreçlerine toplum etkin ve demokratik bir şekilde katkı ve katılımını sağlamak, toplumun tüm bireylerinin herhangi bir karşılık ve şarta bağlı olmadan bu hizmetlere ulaşmasını ve yararlanmasını sağlamak,

için bu faaliyetleri "**Sağlık Hizmeti Sunan Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Dayanışma, Destek, İzleme ve Değerlendirme Kurulları**"nı oluşturup işleterek gerçekleştirilmesini öneriyor ve uygulamaya çalışıyoruz.

BİR ÖRNEK: Halkların Sağlık Şartı /Fermanı
(<http://www.phmovement.org>)

HALKLARIN SAĞLIK SÖZLEŞME/ŞARTININ İLKELERİ

İnsanların ödeme gücüne değil, ihtiyaçlarına göre nitelikli sağlık bakımı, eğitim ve diğer sosyal hizmetlere ulaşmasını temin etmek hükümetlerin temel bir sorumluluğudur.

Tüm sağlık ve sosyal politika ve programların oluşturulması, uygulanması ve değerlendirilmesinde halkın ve halk örgütlerinin katılımı zorunludur.

Sağlık temel olarak politik, ekonomik, toplumsal ve fiziksel çevre tarafından belirlenir ve eşitlik ve sürdürülebilir kalkınmayla birlikte yerel, ulusal ve uluslar arası politika üretiminin temel önceliklerinden biri olmalıdır.

DAYANAKLARIMIZ

Genel:(Sağlık Hakkı ve Toplum Katılımı)

- Temel İnsan Hakları Sözleşmeleri, Antlaşmaları
- Ulusal Mevzuat (Yasalar, Yönetmelikler)
- Hükümet Programları ve Uygulamalar

Özel: (İzleme, Dayanışma ve Destek Kurulları)

224 Sayılı Yasa: SAĞLIK OCAĞI KURULLARI

Hasta Hakları Yönetmeliği: (Hasta Hakları (şikayet) Kurulları

BAŞKA BENZERLERİ VAR MI?

Okul Aile Birlikleri

İl/İlçe İnsan Hakları Kurulları

Cezaevleri İzleme Kurulları

58. Hükümet Programı

"Hükümetimiz, tüm sivil toplum örgütlerine eşit mesafede duracak, sivil toplum örgütleri arasında diyalogu ve işbirliğini destekleyecektir. Hükümetimiz, yönetime katılımı engelleyen yasal ve idari etkenleri kaldırarak, kamu yönetimine sivil toplumun daha aktif katılımını sağlayacaktır. İş dünyası, sendikalar, meslek odaları, çiftçi örgütleri ve gönüllü kuruluşların sorunlarını, hizmet alanlarındaki kamu görevlileri ile birlikte çözmelerini kolaylaştırıcı mekanizmaları geliştirecektir"

59. Hükümet Programı

"Katılımcı demokrasinin de farklılıklara temsil olanağı sağlayarak ve siyasal sürece katarak kendisini geliştireceği düşüncesini esas kabul etmekteyiz. Bize göre, demokratik bir toplumda sivil toplum örgütleri büyük önem taşırlar. Sivil ve özgürlükçü bir ortamın oluşabilmesi ve bireyin devlet karşısında korunabilmesi buna bağlıdır. AK Parti iktidarı, sivil siyaseti önemsemekte, siyasette sivil toplumun etkisine inanmaktadır. Bölgesel ve yerel düzeyde özel kesimin ve sivil toplum örgütlerinin kamu yöneticileri ve siyasî yetkililerle bir araya geleceği benzeri yapılar geliştirilerek yaygınlaştırılacaktır "

ASLOLAN SAĞLIKTIR

DAYANIŞMA DESTEK, İZLEME VE DEĞERLENDİRME KURULLARI

Sağlık kurumlarının

- durumu,
- işlevi,
- çalışmaları,
- etkinliği,
- hizmeti sunanlarla ilişkisi

gibi konularda;

bu kurumların sunduğu hizmetlerden yararlananlar tarafından;

Sağlık kurumunun

- izlenmesi,
- gerektiğinde denetlenmesi,
- çalışmalarına ve hizmete katkı ve katılımında bulunulması,
- hizmet alanların kurumlarla ve kendi aralarında,
- hizmetle ilgili konularda dayanışmalarının sağlanması

İÇİN OLUŞTURULAN;

- bağımsız,
- gönüllülük temelinde çalışan,
- hizmetin gerektiği şekilde sunulmasını talep eden

KURULLAR'dır.

Kartaltepe Mah. Faik Köksal Sokak, No:2 Çağdaş Apt. D:1 34547-
Bakırköy/İstanbul <http://www.saglikhakki.org> TEL:0535-577 42 94